

SZEGEDI HIRADÓ.

78-ik szám.

Csütörtökön, őszelő (september) 27-én 1860.

Második évfolyam.

Megjelenik:

Hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnap reggel.

Szerkesztői iroda:

Szentháromszög-utca, Gőzmozgató ház, 872. sz. sz. hóvá a házhoz kétszer utasítandók.

Kiadóhivatal:

Burger Zsigmond könyvkereskedése.

Előfizetési feltételek.

Szegeden hazahozhordással: Egész évre 6 frt., — félévre 3 frt., — évfolyadra 1 frt. 50 kr. oszt. ért.

Videkre postán: Egész évre 8 frt., — félévre 4 frt., — évfolyadra 2 frt. oszt. ért.

Egyes szám ára 8 ujkr.

Hirdetések:

Az öthasas bétisor egyszeri hirdetésnél 7 ujkr. kétszerinél 6 ujkr., többszörinél 5 ujkr. Bélyegdíj minden egyes beíratásért 30 ujkr. A nyitlertben a háromhasas bétisorigatási díja 20 ujkr.

Az előfizetési pénzek és hirdetések Burger Zsigmond könyvkereskedéséhez címezendők.

Előfizetési fölhívás

SZEGEDI HIRADÓ

1860-ki utolsó évfolyamos folyamára.

E lapok t. olvasóit biztosíthatom, hogy jövőre iránt legkisebb aggodalommal se legyenek, miután addig is, míg az új szerkesztő helyben hagyaték, biztosítva vagyok megjelenéséről saját felelősségem alatt.

Gondoskodtam arról is, hogy anyagban ne szenvedjek fogyatkozást, s erőszben több tekintélyes részről biztos ígéretek bírok.

Sokkal több tisztelettel vélekedem Szeged és vidéke értelmel emelkedettségé felől, semhogy föltehetném, hogy lapjától jelen válságos helyzetben pártfogását megvonni képes legyem.

Az előfizetési feltételek a lap homlokzatán olvashatók.

Burger Zsigmond,
kiadó-tulajdonos.

Gazdasági egyetli közlöny.

Meghívás közgyűlésre.*)

Alólirt tisztelettel kérem föl a csongrádmegegyi gazdasági egylet minden tagját, hogy a hatóság engedélyezett és f. é. őszhő 7-én a szegedi városbáz teremében tartandó közgyűlésre megjeleni sziveskedjenek, anyvival inkább, mivel e gyűlés tárgyai a legfontosabb leendnek. Ugyanis:

1) A felsőbb helyen megörösített alapszabályok fölolvastása, ugy az azokban netán szükségességű módosítások megtevéle, mint a helybenhagyott tudomásul vétele s közzététele.

2) Az egylet fűnállására s vezetésére megkivántató tagok végleges megválasztása.

3) Az egylet jövő teendője fölötti tanácskozmány.

Szeged, 1860. őszelő 20-án.

Graf Károlyt Sándor,
ideigl. egyletli elnök.

Értesítés.

A csongrádmegegyi gazdasági egylet által f. évi őszhő 5, 6 és 7-ik napján Szegeden rendezendő termény- és gazdasági iparkijáratásra megkivántató tagok engedély megadatván, tisztelettel értesitem a t. e. gazdaközösséget, hogy minden idevágó küldemények Tarnay Rudolff szállására (szentháromszög-utca 977. sz.) címezendők, mint ki — Kempele Győző tudva levő akadályoztatása esetében — a tüküri teendők ideiglenes vezetését átvenni sziveskedett.

Szeged, 1860. őszelőben.

Berezy Antal,
ideigl. alelnök.

Alföldi viszonyok.

Mi az a reáltanoda?

I.

Bármit tartanak is némelyek a népek szellemi és anyagi boldogságának legbiztosabb tényezőjéül, én részemről mindig azon véleményben voltam és leszek, hogy egyedül a célszűr nevelés

azon hatalmas eszköz, mely által valamely nemzet nagy és boldog lehet.

A szellemi műveltség fokozza az anyagi jólétet is. A vakzerenese szűlté boldogság igen gyöngye alapon áll; mert a nyert indulatok hullámain és a lelki sötéttségben tévelygők életajója vajmi könnyen zátonyra vetetik vagy sziklához ütődik; és habár az anyagi élet megmarad is, de hol a szellemi kincs: a jó erkölcs és tudomány, mely a haljótérés után is boldogíthatna?

Azért örök hála és dícsőség azon magas szűt lelkű emberbarátoknak, honpolgároknak s a közjóra törekvő hazafias érzelmű előjáróknak, kik kedves hazánkban a nép nevelését és okszerű kiképezését szívükön hordva, korszerű tanodák föllállításán s virágzásra emelésén lankadatlan buzgalommal munkálkodtak s munkálkodnak.

Jelenleg nem föladatom a régebben virágzó s magas rangu tanintézetek állapot- és hivatásáról szólni; eglom egyedül a reáltanodáról s tüzeten a szegediről, mely benünknek leginkább kell hogy érdekeljen, igénytelen tudósítást nyujtanom mindazoknak, kiket e fontos ügy érdekel, kik ezen tanintézet célját s mibenlétét keresve ismerik, kik eziránt téveszméket táplálnak magukban, vagy kik talán elfogultságból, vagy bílás, sőt hamis értesülés következtében az intézet iránt közönyösek, vagy mi több, ellenséges indulattal viseltetnek.

Több évtized előtt belátták Európa legjelesebb tanfűriai, hogy az elemi (normal) tanodai képzés nem elégséges azoknak, kik mesterségre, ipartizlertre vagy a földművelési foglalkozáson kívül valamely jelentékenyebb életpályára ohajtanak lépni. E meggyőződéstől lelkesülten először magas elemi polgári tanodák létesítésért fáradoztak, s olyatán tanodákat velték föllállítandóknak, melyekben az irás, olvasás s egyszerű számolás mellett valódi tudományok is, p. o. földrajz, történelem, természetrajz, felsőbb számtan, gazdaszat, építészet, kézirajz, nyelv- és irálytanok is előadtnak. Értetődik, hogy ezen előadásnak a népszerűség színvonalán fölül emelkednie nem igen volt szabad.

Utóbb az ily felsőbb polgári tanodákat, mint-hogy ezek föladatát velt az elemi képzést valódi életudományokká kifejtészténi, ezen latin szóval: real (realis), mely szó igaz, valódi, valóságost jelent, címzték. Ezen elnevezés használatik mai napig is, míg majd elhelyett is alkalmas magyar szót vendünk használatba.

Ily reáltanodák állittattak föl már a mult század első felének végével Berlinben a tudós tanfűriának, Heckernek utmutatása és erőlyes közbenjárása folytán. Több tartomány bódolt a fejlődő szellemi igények követelésének s lassankint mind ismertebbek s virágzóbbak lettek a reáltanodák. E sorok tisztelt olvasói igen jól tudhatják, hogy Szegeden az elemi tanodák néhány év óta tetemesen megszaporodtak s belszerkeztűkben is nagy átalakuláson mentek keresztül. Például a belvárosban néhány év előtt, felsővárosban pedig a mult évben négy főelemi (normal) osztály állittott. 1852-ben jött létre a két alsó reálosztály; a legközelebb mult tanév elején pedig megnyitottak a harmadik osztály is.

Ezen előzmények után méltán azon kérdés tétethetik: vajjon mifele reáltanodák vannak? mit

tanulnak a tanoncok a reáltanodában? mi céljuk van? mi különbség van a reál és gymnáziumi képzés közt? mifele reáltanoda létezik Szegeden? és ha ezt kitanulja a növendék, mi lehet belőle?

Vannak al- és főreáltanodák. Mindenik áll 3 osztályból. Az alreáltanodák nyert alapsimereket a főreáltan tudós modorban s nagyobb kiterjedésben terjesztetnek elő s mintegy megérleltetnek. Innen lépnek a tanulók föl a műtetyembe (politechnikumba), hol 3—5 év alatt, t. i. a választott életpályá szerűt a képzés teljesen befejeztetik. — Sajnos, hogy hazánkban egyetlen egy főreáltanoda sines magyar tanfűvel! Miért is, ha a magyar ajku tanoncok a három alsó osztályban a német nyelvet jól meg nem tanultak, a felsőbb osztályokat kellő sikerrel alig folytathatják. De el szivünkben a remény, hogy példán a derék bndapesti községtanács és polgármesteri hivatal, mely az egész hon örömeire nemrég a magyart hivatalos nyelvtől fogadta, reáltanodáról sem fog megfeledkezni, s a párhuzamos magyar főreál osztályokat a magyar ifjúság boldogítására létesíteni fogja, miként már ezt el is határozta.

A reáltanodákban, ily Szegeden is, főleg következő tárgyak adtnak elő: vallás, religiótörténet, egyházi szertartás, magyar nyelv mondat, irálytan, német nyelv, földrajz s történelem, számtan, mennyiség, váltó- és vámsime, természetrajz, vegytan, mértan, mértani rajz, építészet, építészeti rajz, szépiás. Ide járul a főreáltanodákban a géptan és géptani rajz. Rendkívüli tárgyak a francia és olasz nyelv, — ez is csak a főreálban — egyház és mlének.*)

A reáltanodák célját tantárgyai jelölik ki. — Mert aki a főnebb elősorolt tárgyakat kellően megtanulta, oly képzettséget nyert, melynek alapján a polgári életpályá különféle ágaira tudományos készségséget s hivatalszertű alkalmazást vívat ki magának a tudománya után becsületesen és tisztességesen eltelhet.

Mint-hogy a reáltanodákban a latin és görög nyelv, bölcseleti tárgyak, az ó nyelvészet stb. nem adtnak elő, a különbség könnyen belátható, mert mindazon életpályá, mely a latin és görög nyelvet s a bölcseleti ismereteket stb. igényli: kizárólag gymnáziumi képzést követel. Így aki p. o. papi, jogász, orvos, gyógyszerész vagy gazdasziszti pályára akar lépni, az ne menjen reáltanodába, mert célt téveszt.

Aki pedig p. o. mérnök, reáltanár, gépész, építész, rajzművész, gőzhajózási vagy vasuti hivatalnok akar lenni, az ne menjen gymnáziumba, mert elhibázza a képzési utat.

Miért is ez alkalommal bizalommal bátorodom a t. e. szűlőket és gyámokokat figyelmeztetni, jól megfontolják, hogy gyermekeiket a 4-ik főelemi (normal) osztály bevégeztével vajjon gymnáziumba vagy reáltanodába járassák-e?

Mert aki egy vagy két latin osztályt végzett, az csak az első reál osztályba léphet át, ha t. i. tanulói pályáját változtatni akarja. — Ugy aki egy vagy két reál osztályt végzett, az csak az első latin osztályba vétehetik be, s így a cél tévesztése mellett sok idő és költség is céliránytalanul

*) A szegedi három osztályú reáltanodában hat tanár működik, kik saját szaktárgyaikat tanóráknál fölvtáva adják elő.

*) A hazai lapok e meghívás szives átvételére kértetnek.

nul volt földelözve. Továbbá valamint a gymnáziumba, úgy a reálitanodába is csak négy főelemi osztály kitanulása után léphet be a tanuló. Azért kívánatos, hogy a tanulói pályát hivatás és cél szerezéssel válasszassék meg. Ha valaki nem bír választást tenni, kérjen tanácsot attól, aki avatottsággal párosított lelkeskedés utmutatást adhat.

Boja Gergely.

Kereskedelmi és iparmozgalmak.

Az iparügy.

Ötödik hava már, hogy az új iparrend életbe lépett, s városunk iparosai még mit sem tettek; testületük belszerkezete még az, ami volt, az újabb alapszabályai nincsenek, a régiéket pedig mint hatályon kívültekinthetjük, s így albecsült, hogy az új iparrend szemlélben — közérdekeik előmozdítására — szorosabb kapcsolatba lépnek, minden összefüggés nélkülük.

Maguk a cémszerek (már így kell őket neveznem) is — kevesek kivételével — az új iparrend tartalmáról tudomást még nem szereztek maguknak, az iparos és segédje vagy tanúca között fölmerülő — a köztársasági viszonyra vonatkozó — pórtárvárokat sem közvetlenül, sem döntőleg el nem járnak, hanem a pörös feleket a hatóságokhoz utalják.

Ha szóba hozatik e tárgyak, azzal meintegetik többnyire magukat, hogy a céhek vagy testületek közti kapcsolat iránt utasítást várnak.

Sőtse várjanak uralmuk; fogjanak addig is munkához, okoskodjanak, határozzanak, szervezzék testületeiket az új iparrend értelmében; a szervezetet ugyanis felsőbb helyre kell terjeszteniük, s így majd kitűnjék, önállóan maradnak-e vagy más testületek hozatnak kapcsolatba.

Egyébiránt az új iparrend szemlélben öök akaratától is függ, más iparágakéval csatlakozni, nyilvánítások tehát ohajukat, hisz néma gyermekek szavát még az angya sem erti.

Végül — bármennyire szegénylen is — meg kell említenem, hogy vannak sokan, kik az iparrend szemlélben önállósított iparosokat a régi mód szerént mesterré lettekkel hasonlítgatnak nem tartják, s őket csak dogmázi engedelylel ellátott kontárokban hiszik; mondják — de himi sem akarom — hogy még most is találkozik cél, mely az új iparosoktól remekelt követel s azt a régi mód szerént szorgosan megvizsgálja; sőt olyan is, mely az új iparosok által segédjeiknek adott bizonyítványt semmisnek tartja, s fölfogadott tanoncokat el nem ismeri.

Vessük már egyszer félre, uaim, az elavult szokásokat, s kíváltk ott, hol az újabb intézmények szabadabban elevenek alapulnak, ölsünk új embert magunkra s haladjunk a korral.

Egyesüljünk s tegyük félre az önzést, legyünk áthatva a közszellemtől, mert ha az összeség jobblétre nem vergődik, egyes hogy vélt boldogulni?

Jászkalni.

Ujabb fejlemények.

— A „Pester Lloyd”-nak Temesvárról írják: A „Phönix” biztosító társulat ügynőségét az ott újonnan alakított „hajótaszár”-ra ruházta, mely utóbbiak most hajókat csak azon fölött által engedik át, ha a „Phönix”-nél biztosítottak a terhet. Ezen kérészerítő rendszabály a hajós társulatnak, melynek jelmondata: „A kereskedés emelése”, nem igen leendő hasznára, mert máris néhány tehetősebb terményárú kereskedő azon szádekkel foglalkozik, hogy saját hajókat szerezzenek.

— A 4 és 2 részre szakgatott egy fontos bankjegyeket illetőleg a bécsi „Presse” következő fölvilágosítást nyert legény. „Esetlegesen megsejtet bankjegyekért a bank csak a megjelölt részre esendő értéket téríti meg.” Ugylátszik tehát, hogy a bank — amár a megsejtetett bankjegyek bevételezésre rendeltet — nem kötelezi — eddig mégis azon erkölcsi kötelezettséget — a közönség szűkségéből hasznát nem huzni — elismerte.

— Mint hallatszik — írja egy bécsi lap — a pénzügyi miniszternek a hiányzó aprópénz födőlésell 10 kros pénzügyeket szándékoznak kibocsátani. Az állami nyomda készítésüktől már foglalkoznak is.

Tárogató.

Szegedi séták.

XIV.

Egy idő óta nagy zavart van az aprópénz végett; mindenki panaszkodik, hogy nincsen aprópénz, én pedig aprópénz panaszkodom, hogy nincs nagy pénzem, aprópénz nélkül csak megélhetnék, hogy ha nagy bankóim lennének, majd kiesiklan-

doznám én az aprópénzt. Ugylátszik, mintha az aprópénz az elbujdosott huszasokat keresné, melyek már évek óta kerülnek az emberi társaságot; de hiába, egyik sem akar visszatérni. Ha egy ezüst huszas valakinek a tárcájába bujdosott, nem is jön az többé napfényre, és ha az ember látni kívánja, még pénzért sem igen mutogatják. Mily változó az élet! Ezéltől 14 nappal boldognak érezte magát a kereskedő, ha a hatosokom találhatott, most meg a hatosok adtak tül a kereskedőkön olyannyira, hogy egy kereskedő sem képes 8 hatost összehozni, csak itt-ott látni egyet, s az is pírul, hogy nagyobb társaságban nem jelenhet meg, pedig ő náluk niesen elítvta a csoportosulást. De mit is akar a proletár rézpénz, hogy ez is vonakodik előkelő vágytársával (abankóval) szinrokossága dacára szövetségbe lépni, és bókik előle, ha csak egyet is érez közelében?... Nem mozdul rejtejt helyéből a világért sem! Ha ez így marad, oda jutnak, hogy ha piauconk egy pár csirkét akarunk venni, csizmaikat kell értéket adnunk. No de hagyjuk az aprópénzt és térjünk apró szenteinkre, tanuló leánykánkra.

Az emberbarátul mindenek fölött áll a nevelés; a gyermekek felsziki a remény az otávilág beláthatalan jövődjével. A faiskola érdekesebb a fakkal tett erdőnél, s így egy jó nevelőtinteztet az élet legszükségesebb intézeteivel tartozik. Az ifjúsághoz szeretet és szorgalom a munkásság kifejtésére azon életű, mely egy nevelőtinteztet fűrtart. s ezen főkéllékkel fűrtaltam **Maioesny Izabella** kisasszony intézetében, amikor a folyó hó 20-án tartott vizsgán jelen voltam. A leánykák oly jeles bizonyítottak adnak az intézet jóvoltáról és tanításuk ernyedetlen szorgalmáról, hogy öröm volt hallgatni tanulmányai eredményét. A magyar, német és francia nyelvből gyakorlati, történelem, földrajz és helyesírásbani jártasság s rajzolásbani haladás tanúsíták, hogy türelmem, kitartás s helyes tanításul mennyire haladhat az ember legzsebbebb fölloási tehetségeknél is a tudomány s nevelés magasztos utain. Lélekemelve hallottam az ártatlan teremteséket a hazai költemények lelkesítőleg szavalni. Ezenkívül még egy nagy szoba körös körül rakva szebbnél szebb női munkákkal, melyeket a növendékek készítettek; minden tárgynál tisztaság és a szorgalomnak legnagyobb jele látható volt, s valóban voltak oly készítmények is, melyek a növekedő bámulásig ragadtak el. Dicsérrel kell megemlítenünk e tárgyak lelket, **Druker Irma** kisasszony, kinek kedves bánásmódja és szelid modora csodálkoztató leginkább a növendék leánykák részére e meglepő sikert. A próbát végén fölúzt. **Tóth János** igazgató ur buzdító beszédet intézett a gyermekekhez és jelen volt szülőkhez, s meglepő dicső szavakkal emelte ki az intézetet. A köztestületben álló megfőnök ur, ki a próbátelen szinte jelen volt, meglepőedéssel fejezte ki, s így jó lélekkel ajánlhatom e jeles intézetet a jövő tanévre, mely öszhő 1-én veendi kezdetét.

Kemény.

Főlszólalás Kmetty ur és (ngyenvezett) hangversenyei ügyében. — Hát aként vagyunk a dolgoknak mivolta, hogy a föntszélt ur erőnek erejével nagy ember akar lenni. Ezt onnan vagyok bátor következtetni, mert K. ur olyan nagy fába vágta a fejszét, hogy egész Csongrádmeze visszhangzik bele; de én attól tartván, nehogy nagyon is melyre talált hatolai a gyilkoló szerszám, csupa felebarát szeretőből segítsek azt neki — ki-huzni. K. ur épen most a vidéken hangversenyeiket rendez a Dugonics-szobor javára; de kezdjük elejéről a dolgot. Az előteresténynt, melyben nem ugyan egész Magyarországot, mint Vahot Imre leendő ríprátvalát, hanem csak Csongrád-megyét hangversenyyel fenyeget — még a t. hangversenyző ur elemte előtt olvastam. Már akkor esőváltam én a fejemet; mert haj! szörnyű nagy szavak és fényes ígéretek ragyogtak abban, s önkénytelenül eszembe öltött Virgilnek ama verse: „Timeo Danaos et dona ferentes!” s már akkor ösztökélt belülről valami, hogy fölszólaljak; de részént azért, mert már természetemnél fogva bekecségszerető és kissé kényelmes ember vagyok — abban hagytam, várva, hogy más, tan illetékesebb személy szóljon a dologhoz; részént azért, mert nem szeretek, de nem is tanácsos mindig valamely jótékony cégli vállalatot pusztán személy után előre gyanusítani: vártam, hogy mi lesz hát ebből a csudalatos, de homlokára fényes talizmant tűzött mintázásból. Az első hangversenyt (valahányszor e szót leírom, mindig mosolyognom kell) élvezni Vádrhelynek jutott a szerencse, mely szellemi hatással az ottaniakra, nem tudjuk, s mily anyagi haszonnal a kitűzött célra — arról is hallgat a krónika; no de hiszen a hirdeteményedőndül ott volt, hogy majd annak idejében számol a t. ur, tehát e tekintetben csak nyugtassuk meg magunkat és — várjunk. Ez eddig csak meg voltam, hogy ugy, de már legközelebb Szentesen kimosolyogtak a rókafokek; ott már nagy léptet föl, mint kiket a Szegeden létező „szoborbizottmány” fölhatalmazott. Ott t. hangversenyző ur! avagy nem olvas-á-e ön Aesopusnak azt a meséjét, melyben az oroszlanbörbe búj szamára hangjáról ismer

rá gazdaja. — Hát azt gondolta a hangversenyző ur, hogy mintán a hatóság engedelylet oly könnyen megkapta, már most mindjárt minden az övé lesz a díofág, s majd nem is kiscirő figyelemmel senki. Alakult ugyan itt, még pedig tekintélyes férfiakból egy „Dugonics-szobor-bizottmány”, de mivel mindeztideig nem csak hogy megsejtette nincse, de még nem is folyamodott, tehát nem is adhelett afőle fölhatalmazások, mely-lyel harangozni lehesse. Különbön pedig biztosít-hatjuk az egész megyét — különösen azok kedve-ért, kiket még nem ert el az ár — hogy ha a hangversenyző ur megkérte volna bizalmát s a bizottmány enökét vagy más köztisztelőben álló fér-lyt, szívesen adott volna mellé ellenőrt, aki mel-lett talán több kömorza gyűlendett a létezendő szobor oszlopához. De szólnék komolyan. Uraim! — s egyhiesem öndudnyán tisztelnék minden ösinte törekvést, mely valamely szent célt csak egy morzsányival segít előbbre; de e szobor ügyét a történet után már joggal közölgynék is te-kinthetünk, melyhez nem egy embernek van beleszó-lása, s az én, bár csak egyes, de határozott véle-ményem az, hogy bármennyi vállalatot, mely e célt elért a célra törek, nem elég a hatóság engedylet, hanem szűkség, hogy annak melyebb erkölcsi alapja legyen, mely mindenkit megnyu-gtasson, s ez a minden gyant elhárító szigorú ellenőrködés. Ezt nem láttam én sem az elő-bírdetményben, sem azóta nem hallottam felőle semmit; s ha még Kmetty ur volna is a vállalkozó, s ha még egy megvolnánk is győződve tiszta szándékáról: ezt, mielőtt pártolnánk a vállalatot, bárkinek és bármilyen alkalommal követelnünk jogos és méltányos. Figyelemzetem tehát még azon város-akat, melyeket K. ur megszálalni ohajt, hogy mellé oly férfit válasszanak ellenőrré, kiben a közbizal-om öspontsul, s ekkor örmömel és nyugodt lel-kesmerettel nyújthatjuk fölfeleket a közigy az otárra, mely Dugonics alakjában mindnyájunkat dicsőit fog. Én sokkal kényelmesebb ember vagyok s tán bűszkébb is, minthogy K. ur ellen fölpipli legkisebb kedvet is éreztem volna magamban: én csak a mindnyájunkat közösen ér-dekelt ügyben léptem föl; reményem is, hogy e kimondott szavaimat senki sem fogja egyebnek venni, mint meggyőződésből eredt higgadt utbaigazításnak, s így fognak tekinteni, mint a jó gaz-dát, ki kényergetmő földéről a kártekonny fergeket minden módon pusztítani igyekszik.

*Táblák megbízásából
egy válasszal: mángi tag.*

Ó Hagn Róza asszony operacékesnő és Prevaux kisasszony e 24-én csaknyán megtarták zenészet és szavallati akadémiájukat a sétány teremében, mint előre gyantitott volt, kevés si-kerrel; amár hirdeteményeül nekünk is másoknak is kedvezni igyekezett. Hagn asszony jó iskolá-zott, de épen nem oly hanggal rendelkezik, mely-lyel közönséget kielégíthetné. Lehet, hogy emiatti szomorkodásában hagyá el oly sietve városunkat, hogy a vele működött zenészek és a terem bérloje iránti kötelezettségeiről megfeledkezvén, meg a Dugonics-emlékről, melynek elég alatt akadémiáját hirdet. Sajnos, hogy némelyek e szent ügyet ön-hasznukra s a közönség ámitására használják föl büntetlenül.

§ A korán beállt ösies időjárásból némely alhoz értéket azt következtetik, hogy — meleg tél lesz. Biz a nem is lenne rosa.

— A zágrábi hölgyek meghalván, hogy a magyar nemzeti muzeum számára egy órási sznyeget terveznek, minden fölútsúlás nélkül arra ajánlják, Horvát-Dalmátországok, sőt ha szűkséges, az egész megyék és kerültek címereit is belehitezik. Egyébiránt horvátországi testvéreink a tudórtaság palotájára eszközölt pénzügytűtésben is tetemesen vették részt.

— A magyar tudós társaság legközelebbi nagygyűlése jövő hó 10-én fog megtartatni, mely egyszerűment Széchenyi gyászlempéje leendő. Az emlékeztetőt E. Ötvös József fogja tartani, s Arany János ez alkalomra írt gyászölteményét olvasandja föl.

— Pákh Albert, a „Vasárnapi Újság” szerkesztője tudatja olvasóival, hogy újabb rendelettel fogja a magyar tudós társaság számára nem fogadhat el többé adakozásokat.

§ Zágrábban egy urat azért, mert a horvát nemzeti öltözetet „kocsisruhák”-nak nevezte, takarosan elphaholt.

— Vahot Imre a „Napkelet” szerkesztője — írja a „Vasárnapi Újság” — jelenleg Németországban utazik, s onnan azzal üjszgeti a világot, hogy ha megjön, majd egy ríprátot becsát közre, melyben Buljovszkyné és Liszt Ferenc mellett fog kardot rantani, s valami olyas-felét fog bebizonyítani, hogy tulajdonképp nem azok vették a nemzet ellen, hanem a nemzet vétett ő ellenük. — Ejnye Iurss bátyánk, tán csak nem ragadt öre is a térítési viszketeg abban a nagy Németországban?

